

Ankara İlinde Gerçekleşen, Baskı, Tehdit ve Aldatma ile Bilgi Alma, Zorla Ajanlaştırma ve Kaçırmalara İlişkin Özel Rapor

(2023-2025 HAZİRAN DÖNEMİ)

8 Ağustos 2025

İnsan Hakları Derneği Ankara Şubesi

08 AĞUSTOS 2025

İÇİNDEKİLER

GİRİŞ	3
TESPİT VE GÖZLEMLER	5
MAĞDUR BEYANLARI	7
KOLLUK GÖZETİM KOMİSYONU	17
SONUÇ VE ÖNERİLER	18

GİRİŞ

2023 ve 2024 yılları ile, 2025 yılının ilk yarısında, Ankara ili sınırları içinde, İnsan Hakları Derneği (İHD) tarafından alınan başvurular temelinde, kamuoyunun ve yetkili kurumların dikkatini çekmek amacıyla, İHD Ankara Şubesi tarafından oluşturulmuştur. İHD tarafından 2018¹, 2019², 2020³, 2021⁴ ve 2024⁵ yıllarında paylaşılan “*Baskı ve Tehdit Yöntemleriyle İfade Alma, Mülakat Yapma, Ajanlaştırma ve Kaçırma Olaylarıyla İlgili Özel Raporları*”na ek olarak, İHD Ankara Şubesi tarafından sunulmaktadır.

Zorla ajanlaştırma, tehdit ve baskı ile bilgi vermeye zorlama, kaçırılma ve güvenlik birimleri ile iş birliğine zorlanma gibi uygulamalar, önceki raporlarda da ifade edildiği üzere, 15 Temmuz 2016 tarihli darbe girişimini takip eden Olağanüstü Hal (OHAL) ile muhalefetin bastırılması amacıyla kullanılmıştır. OHAL’in Temmuz 2018’de kaldırılmasına rağmen halen devam etmekte olan bu uygulamalar sıradanlaşarak devlet politikasının uzantısı haline gelmiştir. Haziran 2025 tarihinde hala devam eden başvurular ve basına yansıyan haberler, benzer hak ihlallerinin devam ettiğini, şikâyetlerin etkili bir şekilde soruşturulmadığını ve cezasızlık politikasının bu alanda da kendisine yer bulduğunu göstermektedir.

Bahsi geçen uygulamalar, kişinin fiziksel ve ruhsal bütünlüğünü, güvenlik ve özgürlüğünü ve insan onurunu tehdit etmektedir. Hukuksuz doğası ve doğasına içkin fiillerin nitelikleri sebebiyle bu uygulamalar, insan hakları ihlali teşkil etmektedir. Kişinin fiziksel ve/veya psikolojik şiddet, işkence, aldatmanın yanı sıra, kendisine veya aile üyelerine yönelik tehditler aracılığıyla, bilgi vermeye, muhbirliğe ve iş birliği yapmaya zorlanması, bir diğer ifade ile zorla ajanlaştırılması, hum ulusal hem de uluslararası hukukla koruma altına alınan hakları ihlal etmektedir.

Bu fiiller, Türkiye Cumhuriyeti Anayasası’nın 19., Medeni ve Siyasal Haklara İlişkin Uluslararası Sözleşme’nin 9., Avrupa İnsan Hakları Sözleşmesi’nin 5. Maddelerinde belirtilen “*kişi güvenliği ve özgürlüğü*” hakkının keyfi ihlalidir. Bunun yanı sıra yine aynı kaynaklar tarafından korunan “*ışkence yasağı*” gibi temel insan haklarının ihlalini teşkil etmektedir. Birleşmiş Milletler İşkence ve Diğer Zalimane, İnsanlık Dışı veya Onur Kırıcı Muamele ve Cezaya Karşı Sözleşme m.1’de

¹ İnsan Hakları Derneği (İHD), 2018 Yılı Baskı ve Tehdit Yöntemleriyle İfade Alma, Mülakat Yapma, Ajanlaştırma ve Kaçırma Olaylarıyla İlgili Özel Rapor, Kasım 2018, <https://www.ihd.org.tr/baski-ve-tehdit-yontemleriyle-ifade-alma-mulakat-yapma-ajanlastirma-ve-kacirma-olaylariyla-ilgili-ozel-rapor/>

² İnsan Hakları Derneği (İHD), 2019 Yılı Baskı ve Tehdit Yöntemleriyle İfade Alma, Mülakat Yapma, Ajanlaştırma ve Kaçırma Olaylarıyla İlgili Özel Rapor, Ocak 2020, <https://www.ihd.org.tr/2019-yili-baski-ve-tehdit-yontemleriyle-ifade-alma-mulakat-yapma-ajanlastirma-ve-kacirma-olaylariyla-ilgili-ozel-rapor/>

³ İnsan Hakları Derneği (İHD), 2020 Yılı Baskı ve Tehdit Yöntemleriyle İfade Alma, Mülakat Yapma, Ajanlaştırma ve Kaçırma Olaylarıyla İlgili Özel Rapor, Kasım 2020, <https://www.ihd.org.tr/2020-yili-baski-ve-tehdit-yontemleriyle-ifade-alma-mulakat-yapma-ajanlastirma-ve-kacirma-olaylariyla-ilgili-ozel-rapor/>

⁴ İnsan Hakları Derneği (İHD), 2021 Yılı Baskı ve Tehdit Yöntemleriyle İfade Alma, Mülakat Yapma, Ajanlaştırma ve Kaçırma Olaylarıyla İlgili Özel Rapor, Aralık 2021, <https://www.ihd.org.tr/2021-yili-baski-ve-tehdit-yontemleriyle-ifade-alma-mulakat-yapma-ajanlastirma-ve-kacirma-olaylariyla-ilgili-ozel-rapor/>

⁵ İnsan Hakları Derneği (İHD), 2024 Yılı Baskı ve Tehdit Yöntemleriyle İfade Alma, Mülakat Yapma, Ajanlaştırma ve Kaçırma Olayları, Kasım 2024, <https://www.ihd.org.tr/wp-content/uploads/2024/11/Ajanlas%CC%A7t%C4%B1rma-Raporu-2.pdf>

tanımlandığı üzere **işkence**:

“bir kimseye karşı, kendisinden itiraf almak veya üçüncü kişi hakkında bilgi edinmek, kendisinin veya üçüncü kişinin yaptığı veya yaptığından kuşkulanan bir eylem nedeniyle cezalandırmak veya kendisini veya üçüncü kişiyi korkutmak veya zorlamak amacıyla veya ayrımcılığa dayanan her hangi bir sebeple, bir kamu görevlisi veya resmi sıfatla hareket eden bir başka kişi tarafından veya bu görevlinin veya kişinin teşviki veya rızası veya muvafakatiyle işlenen ve işlendiği kimseye fiziksel veya ruhsal olarak aşır acı veya ıstırap veren her hangi bir fiildir.”

Türk Ceza Kanunu’nda (TCK) kapsamında tehdit, hakaret, işkence, kişiyi hürriyetinden yoksun bırakma, görevi kötüye kullanma gibi birden fazla suçu teşkil etmektedir. Bunun da ötesinde, TCK m. 77’de düzenlendiği üzere, kişiyi hürriyetinden yoksun bırakmak gibi fiillerin “siyasal, felsefi, ırki veya dini saiklerle toplumun bir kesimine karşı bir plan doğrultusunda sistemli olarak işlenmesi”, “insanlığa karşı suç” teşkil etmektedir, bu gibi fiiller zaman aşımından muaftır ve tüzel kişiler için de güvenlik tedbirleri hükme bağlanabilmektedir.

Ceza Muhakemesi Kanunu’nun ifade ve sorguda yasak usulleri düzenleyen 148 (1)’e “Şüphelinin ve sanığın beyanı özgür iradesine dayanmalıdır. Bunu engelleyici nitelikte kötü davranma, işkence, ilâç verme, yorma, aldatma, cebir veya tehditte bulunma, bazı araçları kullanma gibi bedensel veya ruhsal müdahaleler yapılamaz.” Aynı madde açıkça belirtmektedir ki, “Kanuna aykırı bir yarar vaat edilemez.”, “Yasak usullerle elde edilen ifadeler rıza ile verilmiş olsa da delil olarak değerlendirilemez.”, “Müdafî hazır bulunmaksızın kollukça alınan ifade, hâkim veya mahkeme huzurunda şüpheli veya sanık tarafından doğrulanmadıkça hükme esas alınamaz.”, “Şüphelinin aynı olayla ilgili olarak yeniden ifadesinin alınması ihtiyacı ortaya çıktığında, bu işlem ancak Cumhuriyet savcısı tarafından yapılabilir.” Dolayısıyla, kendisini polis olarak tanıtan kişiler tarafından alıkonularak “sohbet” etmeye zorlanan, ve/veya kaçırılan bu kişilerin maruz kaldığı keyfi uygulama, kanun kapsamında tanımlanmamış bir uygulama olmakla birlikte, kanun kapsamındaki düzenlemeleri de ihlal etmektedir.

Unutulmamalıdır ki, bu muameleye maruz kalanlar, güvenliklerinden endişe etmeleri sebebiyle bu bilgileri aileleri ve avukatları ile dahi paylaşmaktan çekindiğinden, İHD’ye yapılan başvurular, gerçek mağdur sayısının çok az bir kısmını yansıtmaktadır. Yapılan başvurular temelinde, İHD Ankara Şubesi tarafından Türkiye Cumhuriyeti Savcılıklarına yapılan başvurular, yeterli inceleme yapılmaksızın, failin kimliğine ulaşılabilmesi, delil yetersizliği gibi gerekçeler sunularak takipsizlik kararı ile sonuçlanmaktadır. Devlet kurumlarının vatandaşlarının güvenlik ve özgürlüğünü sağlamadığı ve faileri cezalandırmadığı bir düzlemde şikayetlerin bu şekilde sonuçlanması, Türkiye’deki cezasızlık politikasının bir neticesidir.

TESPİT VE GÖZLEMLER

Ekim 2023 ile Haziran 2024 tarihleri arasında, Ankara’da gerçekleşen olaylara dair toplam 23 başvuru yapılmıştır. Yapılan başvurulardan 5’i Ankara’da bulunan İHD Genel Merkez’ine, geri kalan 18’i ise İHD Ankara Şubesi’ne yapılmıştır. Başvuru yapan farklı meslek ve yaş gruplarından kadın ve erkekler, kendisini Emniyet mensubu olarak tanıtan kişiler tarafından kayıt dışı ifade vermeye, baskı, tehdit ve yanıltma ile ajan olarak çalışmaya zorlanmıştır. Direnç gösteren kişiler çeşitli işkence ve kötü muamelelere maruz kalmış, gözaltı ve tutuklamalarla, kendileri yahut ailelerinin başına kötü şeyler gelmesi ile tehdit edilmiştir.

Hedef alınan kişilerin ortak özelliği, muhalif profilleridir. Bu uygulamaya maruz kalan kişiler, barışçıl protesto hakkını kullanan ancak gözaltına hiç alınmamış öğrenci ve gençler, daha önce barışçıl protestolar sırasında gözaltına alınmış kişiler ve ceza infaz kurumlarındaki siyasi tutukluların yanı sıra, muhalif siyasi parti ve yasal gençlik örgütlerinin üyeleri ile bunların aile üyelerinden oluşmaktadır. Bu kişiler, işsizlik, ekonomik sorunlar, sağlık sorunları sebebiyle tıbbi desteğe olan ihtiyaçları, ceza infaz kurumunda halihazırda tutuluyor olmaktan kaynaklı fiziksel sınırlılıkları ve aile ilişkilerindeki hassas dinamikler gibi kırılganlıklarının istismar edilerek birer baskı, yıldırma, korkutma ve hatta tehdit unsuru olarak kullanılması ile ajanlığa zorlanmaktadır.

Her biri yasal olarak reşit olan muhalif gençlerin aileleri aracılığıyla üzerlerinde baskı oluşturmak amacıyla, ailelerine protestolardaki görsellerinin gösterilmesi ile tehdit edildiği ve hatta ailelerine zarar verilmesi tehdidinde bulunulduğu görülmüştür. Daha da ileri gidilerek ailelerinin arandığı ve “*çocuklarına sahip çıkmaları*”nın nasihat edildiği gözlemlenmiştir. Gençlerin aileleri aranarak yürüttükleri yasal faaliyetler ve bulundukları yasal kurumlara ilişkin yanlış ve abartılı beyanlarda bulunularak aileler manipüle edilmiştir.

Özellikle kadın öğrencilerin, aileleri aracılığıyla baskıya maruz bırakılmaya çalışıldığı, bu kadın öğrencilerden bazılarının aileleri tarafından eğitim haklarına müdahale edilmesinden korktukları gözlemlenmiştir. Kadın mağdurlar dahil bazı kişiler, kendisini Emniyet mensubu olarak tanıtan bu şahıslar tarafından gece geç saatlere kadar takip edilmiş, evlerinin önünde, metro çıkışlarında, iş yerlerinde izlenip takip edilerek yıldırma maruz bırakılmıştır.

Kendisini polis olarak tanıtan bu kişiler tarafından aranan ve/veya yüz yüze görüşmeye zorlanan kişilerin çoğu, birden fazla kez iletişime geçmeye zorlanmış, defalarca aranarak yahut karşılarına çıkılarak taciz edilmiştir. Bu uygulama kapsamındaki fiillerin ortaklaştığı noktalardan en önemlisi, mağdurların yalnızken hedef alınmasıdır. Yanında birisi varken bu şahıslar mağdurlarla ya hiç konuşmuyor ya da yanındaki kişiden ayrılarak başka bir yere götürülmeye çalışılıyordur. Bazı vakalarda, özellikle iş birliğine yanaşmayan kişilerin polisle iş birliği yaptığı yönünde bir söylenti çıkartılarak kendi topluluğunda hedef haline getirilmeye çalışıldığı gözlemlenmiştir.

Her ne kadar başvurucuları arayan bu şahısların büyük çoğunluğu kendisini Terörle Mücadele Şube (TEM) polisi olarak tanıtsa da bazı şahıslar kendilerini hiç tanıtmamaktadır. Buna ek olarak, başvuruculardan birisinin, kendisini hedef alan kişilerin kimliğine ilişkin kaygısı sebebiyle karakola giderek polislere can güvenliği olmadığını söylemesi, polis tarafından ciddiye alınmamıştır.

Özellikle öğrenci ve/veya genç olan başvurucuların aileleri aranarak faaliyetlerine ilişkin yanıltıcı ve abartı bilgiler verilmiş, aileleri aracılığıyla üzerlerinde bir baskı oluşturulma yoluna gidilmiştir. TEM'den olduğunu belirten bu kişilerce, bazı başvurucuların önce kendileri aranarak yaptığı faaliyetlerin yasadışı olduğu iddiası ile baskı altına alınılmaya çalışıldığı, kendileri üzerinde baskı yaratılmadığı gözlemlendikten sonra aile üyelerinin, hatta bazı vakalarda hepsinin teker teker, arandığı görülmüştür.

Başvurucular ve aileleri, başvurunun faaliyetlerine devam etmesi durumunda gelecekte memur olamayacağı, iş ararken geçmişinin sorun yaratacağı söylenerek korkutulmaya çalışılmıştır. Halihazırda memur olanlar, aile üyelerinin işlerinin tehlikede olması söylemi ile tehdit edilmiştir.

Başvurucuların bazıları, protestolar sonrası gerçekleşen gözaltılar sırasında Emniyet Genel Müdürlüğü'ne ait şubelerde, resmi gözaltılar sırasında ajanlığa zorlamıştır. Bu kişiler, ilerleyen tarihlerde katıldığı diğer protestolar sırasında da hedef alınmıştır.

Başvuruculardan bazıları, serbest bırakıldıktan sonra, gözaltı işlemleri sırasında karşılaştığı polisler tarafından aranarak taciz edilmiştir.

Başvurucuların özel hayatlarına ilişkin hareketlilikleri yasadışı bir şekilde takip edilerek, kendilerine bu konuda hesap sorulduğu gözlemlenmiştir.

Bu uygulamaları gerçekleştiren şahıslar bazen başvuruculara kendilerini hiç tanıtmamaktadır. Ancak

başvurucuların can güvenliği olmadığını polise söylese dahi görmezden gelindiği durumlar görülmüştür.

Bazı başvuruçular, evlerinden çıktıkları sıradan bir günde, bazen kendi mahallelerinde bazen metro çıkışları yahut AŞTİ gibi yerlerde, tanımadığı kişiler tarafından yolu kesilerek bahsi geçen uygulamalara maruz bırakılmıştır.

Ceza İnfaz Kurumlarında bulunan politik mahpuslar, iradesi dışında yalan, aldatma ve yanıltma aracılığıyla koğuşlarından alınarak kendilerini kolluk görevlisi olarak tanıtan kişilerle görüşmeye zorlandığı gözlemlenmiştir.

Bazı başvuruçulardan bazılarının sağlık sorunları ve işsizlik gibi durumları istismar edilmeye çalışılmıştır.

Bunların yanı sıra, Mayıs 2025'te yapılan **5 ayrı başvuruda** görüldüğü üzere, Mayıs 2025'te İHD Ankara Şubesi'nde bu uygulamalara ilişkin basın açıklaması yapan gençlerin tamamının ailesi aranarak çocuklarına sahip çıkmaları söylenmiştir. Basın açıklamasının medyaya yansıyan görüntülerinin, bu şahıslar tarafından bazı ailelerle paylaşıldığı görülmüştür.

MAĞDUR BEYANLARI

2023 Yılında yapılan başvurular:

1. Başvurucu, 01.11.2023 tarihinde İHD Ankara Şubesi'ne yaptığı başvuruda; “18 Ekim 2023 tarihinde saat 12.30-13.00 civarında telefonunun çaldığını ve telefon açan kişinin “..... Bey, merhaba” dediğini, kendisinin de “kimsiniz” diye sorduğunu ve karşıdaki kişinin cevaben “evin önüne gel” dediğini, evden çıkıp gittiğini, kendisini arayan kişilerin kapıdan 20 metre ileride durduklarını ve “Sen iş arıyormuşsun, bir hayırsever sana iş bulacak” dediğini ve arabanın arkasını açtığını, bir koli çıkarttığını ve “Bu koliyi o hayırsever sana yolladı, 2 gün sonra sana iş bulacak” dediklerini ve gittiklerini, kendisini arayan şahsın telefon numarasını kendisinin kaydettiğini, çünkü gözlerinden rahatsız olduğundan dolayı iyi görmediğini ve telefona kaydeden kişinin adını Serhat olarak yazdığını; 21 Ekim 2023 tarihinde çarşıda iken saat 13.30 civarında tekrar telefonunun çaldığını ve aynı kişinin aradığını, “..... Bey, neredesin, sana iş bulduk, seni oraya götüreceğiz” dediğini ve ondan sonra çarşıda yanına geldiklerini, gelenlerin iki kişi olduklarını “Seninle bir çay içelim” dediklerini, kendisinin de “Nereye gideceğiz” diye sorduğunu ve onların da “Arabaya binmen gerekiyor, sana iş verecek hayırsever Etimesgut'ta, seni hayırseverin yanına götüreceğiz” dediklerini, kendisinin de arabaya binmek zorunda kaldığını, Etimesgut'ta Kelebek Sokak'ta bir kafede oturduklarını, kendisinin “Bana iş verecek kişi gelmeyecek mi” diye sorduğunu, onların da “5 dakika sabret” dediklerini ve kendi aralarında konuştuklarını, sonra da “Konuya gelelim, sen gözünü de kaybetmişsin, senin işe ihtiyacın var, sigortalı olman da gerekiyor” dediklerini ve “emekliliğine kaç sene var? diye sorduklarını, kendisinin de 3 yıl var dediğini, “Sana biz maaş vereceğiz, en az asgari ücretin 1,5 katı maaşın olacak, senin çocuğunun dershanesi, Van'a gidiş ve

gelişin, yani tüm masrafların bize ait” dediklerini, kendisinin de “İş nedir?” diye sorduğunu, “Sen çok gerginsin, geriye doğru biraz yaslan” dediklerini ve kendisinin tekrar “Bu iş ne işi?” diye sorduğunu, kendisine bazı kişileri sorduklarını ve “HDP İl’e ve ilçelere gideceksin, ne konuşuluyorsa bize söyleyeceksin, herhangi bir yerde buluşuruz bize anlatır gidersin” dediklerini ve ilaveten de “Çoluk, çocuğunu düşün, kimse senden şüphelenmez, sen temiz bir adamsın” dediklerini, kendisinin de “Görme engelimi var, ben dediğiniz işi yapamam” dediğini, onların da “iyi düşün, çoluk çocuğun var, onları da düşünmen gerekiyor” dediklerini, kendisinin tekrar “Yapamam bu işi” dediğini, kendisine “O zaman sana HDP Başkanları iş versinler” dediklerini, kendisinin de “Ben işi devletten beklerim, onlar devlet değil ki bana iş versinler” dediğini, kendisine “HDP’li vekiller PKK’li, onların maaşı dörde bölünüyor, talimat nereden geliyorsa oraya yolluyorlar” dediklerini, kendisinin de “Ben o konuları bilmiyorum” dediğini, siyasi konuları tartışmaya çalıştıklarını, sonunda polisin kendisine “ne asker ölsün ne gerilla ölsün” dediklerini, kendisinin de “Kimsenin ölmesini istemiyorum” dediğini, ayrılırken “Eve gidip başımı yastığa koyduğunda iyice düşün, çoluk çocuğunu da düşün” dediklerini; 25 Ekim’de tekrar saat 15.30 gibi telefonla aradıklarını ve “Seninle görüşelim” dediklerini, kendisinin de görüşmek istemediğini belirttiğini ve “Ben engelli bir adamım, yeter artık, benim sağlığımla oynamayın” dediğini ve telefonu kapattığını; 30 Ekim Pazartesi günü Etimesgut’ta Çarşıda iken kendisini aradıklarını ve “Seninle mutlaka görüşmemiz gerekiyor” dediklerini, görüşmek istemediğini söylediğini, ısrar ettiklerinde de “Geliyorsanız gelin, ne görüşeceksin” diye kızdığını, tekrar aradıklarını ve “tren istasyonunun orada beklediklerini” söylediklerini, tedirgin olduğundan yanına birini alarak gittiğini, bu sefer 3 kişi geldiklerini ve “Arabaya bin” dediklerini ancak hem arabaya binmeyi hem de çay içme ısrarlarını kabul etmediğini, arabanın yanında konuştuklarını, ısrarla “bunları sakın kimseye söyleme” dediklerini, kendisinin “Karakola gidelim” diye ısrar ettiğini ve Etimesgut’ta Turgut Özal Köprüsünün yanındaki karakola gittiklerini, polisler “Bunlar kimdir, tanıyor musunuz?” diye sorduğunu ve kendisi ile gelen kişilerin “Polisle konuşma” dediklerini ve kendisini bir odaya almak istediklerini kendisinin “Can güvenliğim yoktur” diyerek girmedeğini, sonra o 3 kişiden birinin “Ben komiserim” dediğini, kendisinin “Avukatı arayacağım” diyerek telefonu açarken o üç kişi oradan hemen ayrıldıklarını; karakolda bir kadın polise “benim can güvenliğim yok” dediğini, ancak o polisin kendisini dinlemeden “hadi işine git, evine git” diyerek kendisini dinlemediğini ve kendisinin de “Bana bir şey olursa sorumlusu sizsiniz” dediğini ve oradan çıktığını; kendisini arayan kişinin telefonunun 0 535 545 92 20 ve kendisini alan kişilerin araç plakasının ise 06 BNR 17 olduğunu” belirterek kurumumuzdan yardım talep etmiştir.

2. Başvurucu, 26.12.2023 tarihinde İHD Ankara Şubesi’ne yaptığı başvuruda; “17.10.2023 tarihinde 2022 Newroz kutlamasından dolayı gözaltına alındığını, gözaltında tutulduğu zaman polislerin kendisiyle görüştüğünü ve ajanlığa zorladığını, çıktıktan sonra da defalarca aradıklarını aynı zamanda Whatsapp üzerinden mesaj gönderdiklerini, kendisi cevap vermeyince uzun bir süre aramadıklarını, çalıştığı yerle sıkıntı yaşadıkdan sonra o yerin ruhsatsız alkol verildiğinden dolayı şikayet edilmiş olduğunu ve bunu kendisinin yaptığını söylediklerini, ilk olarak arkadaş çevresine ve daha sonra HDP yerel yönetimine ajan olduğu yalanının söylendiğini, bu yalandan sonra polislerin kendisini tekrar arayarak bulunduğu öğrenci yurdunun önüne geldiklerini ve görüşmek istediklerini, sıkıntı yaşadığı işyerinin Konur 2 Sokak’ta bulunan Piya adlı kafe olduğunu ve oraya

giden iki müşteriye bunu söylediklerini ve SEP'li olan bu iki müşterinin Kızılay'daki kafelerde gidip kendisinin ajanlık yaptığını söylediklerini; 0 552 5829417 numaranın 26.10.2023 tarihinde Whatsapp'tan saat: 15:57'de kendisine mesaj attığını, aynı zamanda telefon ile aradığını, kendisinin numara değiştirdiğini, 18.12.2023 tarihinde bu numarayı bulup tekrar aradıklarını ve yurduna gelip görüşme talep ettiklerini, telefonlarının dinlediğini; Avukat Özdemir Özok Sokak ve Ceyhun Atıf Kansu Caddesinin kesiştiği yerde sigara almaya giderken polislerle denk geldiğini” aktarmıştır.

2024 yılında yapılan başvurular:

1. Başvurucu, 05.01.2024 tarihinde kurumumuza yaptığı başvuruda; “12.12.2023 tarihinde Kurtuluş metro çıkışında bir kadın ve bir erkek polis tarafından kimliği sorularak GBT kontrolü alınmaya çalışıldığını sonrasında kimliği yanında olmadığı için zora arabaya bindirildiğini, E-Devletinden kimlik bilgisini göstermesine rağmen “Emniyete gitmemiz gerekiyor, Emniyetteki birime soracağız, sana işlem yapacağız” denilerek zorla arabada tutulduğunu, yarım saat boyunca zorla arabada tutarak kişisel sorular sorduklarını “ÜFK , Kampüs Cadıları, bunların kampüste eylemleri oluyor, sende 25 Kasım'a katılmışsın bunları tanıyor musun” dediklerini ve “Seni şimdilik emniyete götürmeyeceğiz” dediklerini, telefon numarası verdiklerini, “Yarın görüşelim” dediklerini; 13.12.2023 tarihinde 0 538 872 7726 GSM numarası ile saat 12:50 /12:51/12:53/13:02/13:21/14:22/15:32'de defalarca arama yaptıklarını daha sonra kendisinin telefon numarasını engellediğini; 03.01.2024 tarihinde Sağlık Bilimleri Üniversitesi Gülhane Kampüs çıkışında bir kadın polisin daha gelerek çevredeki arkadaşların polisle görüştüğünü “görmesinler, aranız bozulmasın” diyerek zorla araca bindirdiklerini, bu olayın saat 12:20 sularında yaşandığını, aracı bilmediği bir yere sürerek kendisini götürdüklerini, kafe gibi bir yere oturduklarını, “Öğrencilerle ilgili anket yapıyoruz bunu dolduralım” dediklerini, bazı kişilerin isimlerini sorduklarını “Bunu tanıyor musun?” dediklerini, “Sana burs ayarlayalım görüşmeye devam edelim” dediklerini, kendisinin sürekli reddettiğini ama ısrar etmeye devam ettiklerini, “biz seni arayacağız, açmazsan evine gelip annenle görüşeceğiz” dediklerini sonra arabaya tekrar bindiklerini zarfın içinde para vererek “Biz seni tekrar görürüz dert etme” dediklerini, sonra Güvenpark'ta araçtan indirdiklerini” belirterek kurumumuzdan destek talep etmiştir.

2. Başvurucu, 10.01.2024 tarihinde kurumumuza yaptığı başvuruda; “26.12.2023 tarihinde sabah saat 07:00da evine baskın yapılarak gözaltına alındığını, evde yapılan aramalar sonucunda herhangi bir suç unsuru temsil edecek bir şeye rastlanmadığını, telefonuna el konularak Çubuk'tan Ankara terörle mücadele merkezine götürüldüğünü, orada kim olduklarını bilmediği beş kişi tarafından illegal sorguya alındığını, alakasının olmadığı bazı şeyleri dayatarak kabul ettirmeye çalıştıklarını fakat kendisinin kabul etmediğini, oradan çıkacağı sırada “Daha sonra seninle görüşeceğiz” dediklerini, 12 saatlik göz altı sürecinden sonra mahkemeye sevk ettiklerini, adli kontrol şartı ile gece 23:00 sularında serbest bırakıldığını ve suçunun propaganda olduğunun kendisine iletildiğini, daha sonra 09.01.2024 tarihinde saat 15:53'te 0 501 360 2990 numaralı telefondan kendisinin arandığını, Tem'de de illegal sorgu yapanlardan biri olduğunu ve kendisi ile görüşmek istediğini söylediğini, kendisinin kabul etmediğini, görüşmede ısrar ettiklerinde telefonu kapattığını” belirterek kurumumuzdan destek talep etmiştir.

3. Başvurucu, 27.01.2025 tarihinde Sincan Kadın Kapalı Hapishanesinden yazdığı mektupta; “22 Ocak 2025 tarihinde öğleden sonra Ö. Ö.’in, gardiyanlarca “avukat geldiği” bilgisi verilerek koğuştan çıkarıldığını, görüş yerine götürülürken “avukat değil heyet olduğunu” söylediklerini ancak heyet ile ilgili bilgi edinmek istediğini aktarınca kendisine herhangi bilginin verilmediğini, görüş yerine vardığında ise onu kendisini gözaltına alan 2 polisle karşılaştığını; iradesi dışında yalan, aldatma, yanıltma, yöntemleriyle kendisinin bu polislerle muhatap edildiğini, bu görüşmeyi kabul etmediğini ve “neden görüştüğünü ve bilgi verilmediğini” sorduğunu, o sırada polislerin ‘senin iyi bir hayatın, işin var, onları mahvetme, çocukların var biliyoruz, onları düşün, kardeşini biliyoruz’ gibi tehditvari söylemlerle korku, kaygı ile cezaevi idaresi ve gardiyanlar işbirliğiyle hapishane içinde mahkum edildiklerini, bu durumun hepsinde kaygı yarattığını ve birlikte ciddi can güvenliklerini tehdit ettiğini, bu gibi durumlarla ilgili dava açılmasını, bağımsız karma heyetlerle buranın incelenmesini ve sorumluların gasp edilen hakları için harekete geçilmesini talep ettiklerini” aktarmıştır.

4. Başvurucu, 16.03.2024 tarihinde kurumumuza yaptığı başvuruda; “2022 Eylül ayı ile 2023 Haziran ayı içerisinde Mezopotamya Ajansı’nda 8 ay gazeteci olarak çalıştığını, 2023 Temmuz ayından itibaren de İnsan Hakları Derneği (İHD) Ankara Şubesi yönetiminde yer aldığını; 7 Mart 2024 Perşembe günü saat 14.40- 15.00 arasında Adakale Sokak’ta yer alan “Berliner Döner” isimli restorandan çıktığında yanına, biri esmer uzun boylu az sakallı; diğerinin de kumral orta boylu hafif Karadeniz şiveli iki kişinin gelerek “Merhaba Enes, biz istihbarattanız, görüşebilir miyiz?” dediğini, kendisinin de karşılık olarak “İstihbarat ile görüşecek bir şeyinin olmadığını” belirterek görüşmek istemediğini, fakat aba altından sopa gösterircesine tehdit ederek onlarla oturtmaya ikna ettiklerini, Adakale Sokak ile Ziya Gökalp Caddesi’nin kesiştiği bir self servis kafede yaklaşık 1 saat oturduklarını, oturduklarında da Karadeniz şiveli olanın kendilerine çay almak için kasaya gittiğini, o kasadayken esmer uzun boylu olanın isminin “Selim” olduğunu söylediğini, çayları alıp geldikten sonra “Ne konuda görüşmek istiyorsunuz?” diye sorduğunda “Sendeki potansiyelin heba olmasını istemiyoruz” dediklerini, kendisinin de “Ne potansiyelinin olduğunu” sorduğunu, “Yaklaşık 7-8 senedir istihbaratın kendisini takipte olduğunu ve üstlerinden aldıkları bilgiler ile gazetecilik, politik, ideolojik, olarak potansiyelimin olduğunu, benim de fikirlerimi değerlendirmek istediklerini” söylediklerini; ardından “Nişanın hayırlı olsun” falan gibi söylemlerle özel hayatından bahsettiklerini ve esmer olanın da kendi hayatından bahsettiğini (Ankara’ya yeni gelmiş alışamamış çok soğukmuş, Antalya’dan gelmiş, Adanalıymış); sonrasında 2018-2019’lu yıllarda SGDF’li olduğunu iddia ettiklerini, kendisinin “bunun doğru olmadığı SGDF ile bir bağlantısının olmadığını” söylediğini, Eskişehir’de bir şahıs ismi vererek anma etkinliğine katıldığını söylediklerini, kendisinin de “böyle bir şeye katılmadığını ve söylediği ismi de duymadığımı” söylediğini; ardından adli mercilerde içi boş dosyalarla heba olmamı istemediklerini, bir evlilik süreci içerisinde olduğumu bu süre zarfında yargı ve kollukla başımın belaya girmesini istemediklerini, yeni bir çözüm süreci başlama olasılığının olduğunu ve onlarla beraber olmamı isteyerek “yeni bir Ahmet Hakan olmak istemez misin?” diye sorduklarını, kendisinin de gazetecilik yapmayacağını belirttiğini, “İlla gazetecilik yap demiyoruz ama nerede hangi basında çalışmak istiyorsan sana sınırsız bir alan tanımak istiyoruz dediklerini, “Nasıl yani” diye sorduğunda

“Yargıda ve kollukta E. B. arkadaşımızdır kendisi ile ilgili problem çıkarmayın” gibi şeylerle kendisini koruyacaklarını iddia ettiklerini, “Eğer gazetecilik yapmak istemiyorsan da yüksek lisans yap, akademiye yönel, orada sana yardımcı olalım” dediklerini, kendisini Selim olarak tanıtan esmer olanın da “Kendisinin de Ankara’da okuduğunu, burada daha önce Ankara soğuşuna alışmadığını” söylediğini; kendisinin de “KPSS’ye çalıştığını ve düzenli bir hayat istediğini, bu yüzden memur olmak için çalıştığını” söylediğini, “Orada da yardımcı oluruz” gibi şeyler söylediklerini; kardeşinin daha önceki yıl 2-3 defa Irak’a resmi bir şekilde seyahati olduğunu ve bunun için de “Kardeşin Irak’a gitmiş birkaç defa hakkında ihbar yapılmış biliyor musun?” diye sorduklarını, “İhbar ile alakalı bir bilgisinin olmadığını ve kardeşinin oradan telefon almak için gittiğini” söylediğini; konuşma sırasında Karadeniz şiveli kumral olan kendini Selim olarak tanıtan için Ali ismini kullandığını; kendileri ile görüşmek istemediğini dile getirdikçe, evlilik hazırlığını hatırlatarak “Operasyonlar yapılıyor, içi boş dosyalarla insanlar alınıyor” hatırlatması yaptıklarını, aile fertleri ile ilgili şeyler söylediklerini, en son konuşma bittiğinde kalkınca, tehditlerden dolayı kendileri ile görüşüp görüşmeyeceğim konusunda hiçbir şey söylemediğini” aktarmıştır.

5. Başvurucu, 17.04.2024 tarihinde kurumumuza yaptığı başvuruda; “8 Nisan Pazartesi günü öğle vakti saat 10:02 civarında Eryaman 1. Eapta bulunan evlerinden çıktığını, sitenin otoparkının bitiminde kendilerini tanımadığı ve daha önce de görmediği 2 kişinin yürürken yanına doğru geldiklerini ve kendisine “Sibel hanım” diye seslendiklerini, kendisinin de bu tanımadığı kişilere “Buyurun” dediğini, kişilerin kendilerini tanıttıklarını ve isimlerini söylediklerini; kişilerden 50-55 yaşlarında, kirli sakallı 1,75 cm boylarında, esmer olanın kendisini Mustafa olarak; 35-40 yaşlarında, esmer 1,70 cm boylarında hafif, kirli, sakalı ve bıyığı olan kişinin de kendisini Eren olarak tanıttığını; daha çok adını Mustafa olarak söyleyen kişinin konuştuğunu ve kendisine “biz senin dayını tanıyoruz, seninle biraz oturup konuşmak istiyoruz, seninle bilgi alışverişinde bulunmak istiyoruz” dediğini, kendisinin de anlamadığı için “Neyin bilgi alışverişi?” diye sorduğunu, onların da “Senin Etimesgut DEM Parti ilçe Eşbaşkanı olduğunu biliyoruz, bu süreç bu kadar iyi gitmeyecek, bu süreç içinde senin de zarar görmeni istemiyoruz, partide olup biteni bizimle paylaşmanı istiyoruz, bu çerçevede de biz de sana gerekli olan bilgileri vereceğiz” dediklerini, kendisinin de “İllegal olan bir faaliyet yürütmüyorum, Türkiye’nin 3. büyük partisinde görev aldım, yaptığımız her çalışmaya yasaldır, herhangi bir yasa dışı durum varsa ifademi almak için ilgililer çağırabilirler, yaptığınız yasa dışı ve gündüz gözüyle şehir eşkıyaları gibi önüme çıkıyorsunuz” dediğine kendisinin ayrıca kimliklerini görmek istediğini, ayrıca kimliklerini görmek istediğini ve onların da kimliklerini çıkarıp gösterdiğini, kimlikte MİT personeli olduklarına dair bir bilgi olduğunu gördüğünü, yan tarafta kafe olduğunu ve kendisine ısrarla “burada ayakta durmayalım, kafeye gidip oturalım, konuşalım, sorunlar daha da çoğalacak, bu durum böyle kalmayacak” dediklerini, kendisinin de “sizlerden korkmuyorum” dediğini, ismi Eren olanın lafa girdiğini ve “sinirlenmeyin Sibel Hanım, konuşmaya çalışıyoruz” dediğini, kendisinin de cevaben, “ben sizin önünüzü kesip konuşmaya çalışsam hoşunuza gider mi?” diye cevap verdiğine ve onlar hala konuşurken uzaklaştığını, oradan metroya geçtiğini;

Bayramın 1. Günü yani 10 Nisan Çarşamba günü evden saat 15:00 civarında yanında annesi ve kardeşi varken çıktığında, bu kişilerin bir önceki önüne çıktıkları yerde otoparkın orada beklediklerini gördüğünü ancak yanına gelmediklerini, muhtemelen yanında kardeş ve annesinin

olmasından kaynaklı olarak gelmediğini düşündüğünü;

Bayramın 2. günü 11 Nisan 2024'te Batıkent'te yaşayan kuzeninin evinde bayram nedeniyle toplandıklarını, Metro Mesa durağına yakın olan evdeyken balkonun hemen karşısında beyaz renkli bir aracın beklediğini fark ettiğini, aracı fark ettiğini de saat gece 00:30 civarında olduğunu, o aracın kendileri evde oldukları süre içerisinde sis lambaları açık bir şekilde beklediğini, kendileri ertesi sabah 04:30 civarında taksi çağırdıklarını ve taksiye bindiklerinde bekleyen araçtaki kişilerin de aracı çalıştırdığını ve taksinin yanından yanına yaklaştığını ve kendilerinin taksisi hareket edince onların da gittiklerini, içlerindeki kişileri net olarak görmemekle birlikte kendisini takip eden kişiler olduğunu düşündüğünü, o günden sonra kendilerini görmediğini ancak yaşadığı durumdan kaynaklı olarak tedirginlik duyduğunu” aktarmıştır.

6. Başvurucu, 07.05.2024 tarihinde kurumumuza yaptığı başvuruda; “4 Nisan 2024 tarihinde, saat 14:00-15.00 saatleri arasında çalıştığı hastanenin, 3. katta çalıştığı esnada sorumlu hemşirenin “Koordinatörlükten çağrıldığını” söylediğini, kendisi de –1. katta koordinatör bir kısmına indiğini, koordinatör hemşirenin yanına geldiğinde, yanında sarışın uzun saçlı, gözlüklü bir erkek ve esmer, kısa saçlı bir erkek olduğunu, koordinatör hemşirenin “Bu kişilerle görüşmesinin gerektiğini” belirttiğini; o kişilerin kendisinin toplantı odasına gönderdiğini, kendisi de odaya girdiğinde, minyon tipte, renkli gözlü, sarışın bir kadın olduğunu, kendisinden sonra iki erkeğin de odaya geldiğini ve “Önemli bir şey yok” dediklerini ve “İstihbarattan olduklarını” söylediklerini, “Senin ne yaptığını biliyoruz” dediklerini ve “Ankara'da yapılan etkinliğine katıldığını” söylediklerini, Xate Jine'nin bir etkinliğinde halay çektiği ve şarkılar söylediği bir videoyu belirterek suç gibi göstermeye çalıştıklarını, 25 Kasım yürüyüşünde taşıdığı pankartı da suç gibi göstermeye çalıştıklarını, pankarta “Jin, jıyan, azadi” yazdığını; “kadın çalışmalarında yer alan kadınlarla görüşmeye devam edersen senin için problem olur, onlardan bize bilgi getir, nerede toplandıklarını haber ver” gibi şeyler söylediklerini, kendisinin de “Ajanlık mı yapmamı istiyorsunuz?” dediğini, onların da “Evet, ajanlık yapmanı istiyoruz” dediklerini; dışarıda görüşmek, kahve içmek istediklerini dile getirdiklerini, kadın olan şahsın kendisine “Sen de devlet memurusun, ben de, düzenin bozulmasını istemezsin” diye tehdit ettiğini, kendisinin de bütün teklifleri reddettiğini ve “bir daha görüşmek istemediğini” söylediğini, kardeşi ile Ankara'da katıldıkları Newroz kutlamasını söyleyerek, “Kardeşin de bu işlerde” diye aba altından sopa gösterircesine tehdit ettiklerini; 18 Nisan 2024'te saat 14:42'de 0 312 288 70 204 numaralı bir telefon aldığını, telefon karşısındaki kişinin hastanede kendisiyle görüşen esmer şahıs olduğunu, “Yardımcı olacak mısın?” diye sorduğunu, kendisi de “Yardımcı olamayacağımı” söylediğini ve kapatmak istediğini, karşıdaki şahsın da “Bu saatten sonra olacaklardan sen sorumlusun” dediğini ve kapattığını” aktarmıştır.

7. Başvurucu, 19.10.2024 tarihinde kurumumuza yaptığı başvuruda; “6 Ekim 2024 tarihinde sokak hayvanları için Kuğulu Parkta yapılan etkinliğe katıldığını ve orada yapılan konuşmaları dinlediğini, ertesi gün öğleden sonra saat 14.30 civarında bilmedikleri numara olan 0 536 627 6238 telefon numarasından babasını aradıklarını ve “Benim duvar boyadığımı, Kuğulu Parkta eyleme katıldığımı, okuduğum okulumu da bildiklerini” söylediklerini ve “Oğlunuza siz mi sahip çıkarsınız, biz mi çıkalım” diye sorduklarını, Kuğulu Parkta, sokak hayvanları için yapılan etkinliğine katıldığını ancak duvar boyamak gibi bir şey yapmamış olmasına rağmen ailesine de

yalan söylediklerini, sonrasında kendisinin ve ailesinin aranmadığını” aktarmıştır.

8. Başvurucu, 20.10.2024 tarihinde kurumumuza yaptığı başvuruda; “ODTÜ’de 28 Eylül 2024 tarihinde oryantasyon günü vesilesiyle kendilerinin de Öğrenci Kollektifi olarak stant açtıklarını, standı okulda olan resmi olan ya da olmayan toplulukların tamamının açtığını, stantta kendisinin olduğunu bilen ve kendisini polis olarak tanıtan bir kişinin 29 Eylül 2024 tarihinde babasını arayarak “Gelecekte memuriyetinin engelleneceğini, kurumlara iş başvurusunda bulunduğum dönemde bunun karşıma çıkacağını” söylediklerini” aktarmıştır.

9. Başvurucu, 20.10.2024 tarihinde kurumumuza yaptığı başvuruda; “29 Eylül 2024 tarihinde kendisini polis olarak tanıtan ve adının Merve olduğunu söyleyen bir kadın tarafından babasının arandığını ve babasının memuriyeti üzerinden tehdit edildiğini ve ayrıca da benim için “lider ruhlu biri olduğumu, bulunduğum yerlerde bu özelliğimin kötüye kullanılacağını, benim memur olma durumunda bunun engelleneceğini” ifade ettiklerini; babasını aradıktan sonra da 1 Ekim 2024’te 0 312 22884817 numaralı sabit bir telefondan kendini polis olarak tanıtan bir kadının bu defa kendisini aradığını ve 1 dakika 35 saniye süre ile konuştuğunu ve kendisine “Nasıl bir şey içinde olduğunu biliyor musun? Diye sorduğunu ve ardından da “Kabalık bir yerdesin galiba, tek olduğunda tekrar seni ararım” tarzında konuşma yaparak kapattığını; 2 Ekim 2024 tarihinde 2 defa aradığını ancak duymadığını ve 3. kez de aradıklarında yine aynı kadının 6 dakika 43 saniye kadar konuştuğunu ve kendisine “Nasıl bir örgütün içinde bulunduğunuzu, nasıl bir grup olduğunu biliyor musunuz? Devam ederseniz ilerde karşılaşabileceğiniz durumları sizinle paylaşmak istedim, bunları bilmiyor olabilirsiniz, fakat bu durumlar ileride devlet memuru olmak isterseniz memuriyetini yakabilir, devlet kurumlarına girerken karşınıza çıkabilir” dediğini, kendisinin de “Nasıl bir tehlikeden bahsediyorsunuz, bu insanlar ne yapıyor ki ben bu duruma düşebilirim?” diye sorduğunu, yine kendisine “Devletin izin verdiği, vermediği eylemler var, bu konuda sıkıntı yaşayabilirsiniz, burada gördüğüm kadarıyla babanız da memur, babanızı da tehlikeye sokabilirsiniz, isterseniz size bu konu hakkında daha detaylı bilgi verebilirim, yanımıza gelebilirsiniz, yüz yüze görüşüp konuşabiliriz” dediğini, kendisinin de “Yok ben gelmek istemiyorum” dediğini, kendisine yine “Peki sizi bir daha aramalı mıyız? Diye” sorduğunu, kendisinin de “Fark etmez” dediğini ve yine kendisine “Yani şunu demek istiyorum, ben zaten arkadaşlarımla durumu konuştum, biliyordum her şeyi, devam edeceğim bir daha aramanıza gerek yok mu diyorsunuz, yoksa beni bu durum konusunda tekrar bilgilendirebilirsiniz mi diyorsunuz?” dediğini, kendisinin de “Zaman gösterir diyorum, teşekkürler kendinize iyi bakın” dediğini ve konuşmayı bitirdiklerini” aktarmıştır.

10. Başvurucu, 28.10.2024 tarihinde kurumumuza yaptığı başvuruda; “20 Eylül 2024 günü memleketine gitmek için AŞTİ’ye girdiği esnada girişteki üniformalı çevik polis memuru tarafından GBT bahanesiyle durdurulduğunu, GBT işleminin ardından polis memurunun, “hakkında tedbir kararının olduğunu ve bu yüzden otogar içinde bilgisayarın olduğu bir odaya geçerek işlem yapılması gerektiğini” söylediğini, fakat götördükleri odada bilgisayar olmadığı gibi, odanın emniyet güçlerine ait herhangi bir logonun bulunmadığı izbe bir yere götürüldüğünü, odaya girdiğinde kendisini bekleyen sivil giyimli 3 erkek polis olduğunu ve sonra odaya başka bir kadın

sivil polis girerek kendisini sorgulamaya başladıklarını, tedbir kararının bahsinin geçmediği sorguda; “hangi üniversitede okuduğu, hangi öğrenci topluluklarına katıldığı, yöneticisi olduğu bir derneğin olup olmadığı” gibi sorular sorulduğunu, ardından “eylemlere katılıyor musun?”, “hiç gözaltına alındın mı?” gibi sorularla sorgunun devam ettiğini, sorguya devam etmekte ısrarcı olan polisler “Otobüsümü kaçırmak üzereyim” diyerek odadan çıkmak istediğinde, telefon numarasını isteyerek “Sen memleketten döndükten sonra siyasi faaliyetlerin hakkında konuşalım” dediklerini, odadan çıktıktan sonra avukatı tarafından, hakkındaki tedbir kararının çoktan kaldırılmış olduğunu öğrendiğini; memleketinden döndükten sonra 1 Ekim günü şahsi bir numara üzerinden 0 501 343 7509 numaradan kendisine ulaşan polisin “.....’le mi görüşüyorsunuz?” diye sorduğunu ve kendisinin de “Evet benim” dediğini, “Biz seninle otogarda görüştük” dediğinde ise telefonu kapattığını, polis daha sonra ise mesajlarıyla kendisini taciz ettiğini, profilinde Ezgi ismi yazan polisin mesajlarında, ‘M. bey hat kesildi sanırım, sizi tekrar AŞTİ’ye davet edeceğim, form doldurtmam gerekiyor size, o gün otobüs saatim geliyor dediğiniz için doldurtamadık” diyerek kendisi ile yüz yüze görüşmeye çalıştığını, görüşmeyi reddettiğini ve başka bir görüşme girişiminin olmadığını” aktarmıştır.

2025 yılında yapılan başvurular:

1. Başvurucu, 11.04.2025 tarihinde yaptığı başvuruda; “Dün yani 10 Nisan 2025 tarihinde saat 16:24’te Terörle Mücadeleden olduğunu iddia eden, adının Burcu olduğunu söyleyen bir kadın tarafından arandığını, ilk başta 0 505 689 46 12 numarası tarafından arandığını, müsait olmadığı için açmadığını, daha sonra kendilerine döndüğünde TEM’den aradıklarını söyleyerek “müsait misiniz?” dediklerini, kendisinden “müsait olmadığını” söylediğini, bunun üzerine “daha sonra müsait olunca konuşabilir miyiz?” diye sorduklarını, “Olur” diyerek telefonunu kapattıktan sonra engellediğini; daha sonra babasını arayarak “Oğlunuz terörle ilişkili kişilerle görüşüyor” diyerek yaklaşık bir saat sonra aradıklarını, bunu da babasının kendisini aradığında öğrendiğini ve öğrendikten sonra engellediği aynı 0 505 689 46 12 numarayı aradığını ve “Babanıza aktarım geçtik, sizi çay içmeye davet ediyoruz” diyerek zorla görüşmeye çağırdıklarını” aktarmıştır.

2. Başvurucu, 11.04.2025 tarihinde yaptığı başvuruda; “2024 yılının Kasım ayı ortalarında 0 536 627 6238 numaralı telefondan, kendisini Terörle Mücadele Biriminden Ezgi olarak tanıtarak babasını aradığını, ancak babasının da annesine yönlendirdiğini, annesi ile konuştuklarında katılmış olduğu legal eylemleri yanlış anlatarak annesine aktardıklarını; aynı gün kendisini de aradığını ve faaliyet gösterdiği kurumdan bahsedip “bir arkadaşımla takıldığımı ve tehlikeli olduklarından” bahsettiğini, ısrarla çay içmek istediklerini söylediğini, kendisinin de aramayı sonlandırdığını; 1 Aralık 2024’te 15.48’te tekrar arandığını ve yine görüşmek için zorlandığını” aktarmıştır.

3. Başvurucu, 11.04.2025 tarihinde yaptığı başvuruda; “Birkaç ay önce TEM tarafından annesinin arandığını, polislerin annesine, “faaliyet yürüttüğüm legal kurumun olduğunu, terörle ilişkileri olduğunu tehlikeli bir iş yapıldığını” söylediklerini, polislerin “kendisinin bir suçu yok, faaliyet gösterdiği kurumdaki arkadaşlarının terörle ilişkileri var” şeklinde söylediğini; ayrıca polislerin annesine, “eylemlere katıldığını” belirttiğini; annesinin de, katıldığı her eylemden haberi

olduğunu polise belirttiğini; bu ilk aramadan sonra uzun süre geçtiğini, TEM tarafından ikinci kez annesini aradıklarında da tarihin 11 Nisan 2025 olduğunu, TEM polisinin, annesine “Kızınız resmen onların içinde, eylemlerde olan bir sürü fotoğraf ve videoları elimizde, bu kurumun (faaliyet yürüttüğü kurumun) terör örgütüyle ilişkili olduğunu, D. ile (faaliyet yürüttüğü kurumdan bir arkadaşı) sürekli birlikte olduğunu, kızınızın sicili yanacak kızınız ve arkadaşlarını baskın yapacağız” sözlerini sarf ettiğini, bu yapılan aramaların ve hakkında söylenen yanlış beyanların kişi olarak güvenliğini tehdit ettiğini” aktarmıştır.

4. Başvurucu, 11.04.2025 tarihinde yaptığı başvuruda; “27.12.2024 tarihinde 0 536 627 62 38 numaralı telefonla TEM şubeden kendisini Fatih olarak tanıtan birisinin kendisini arayıp, katıldığı legal eylemlerle ilgili konuşmak istediğini söylediğini, kendisinin de “yanlış ve hukuksuz bir şey yapmadığını ve görüşmeye gelmek istemediğini, sınavlarının olduğunu” söylediğini, arayan kişinin de hukuksuzca bir şey yapmadığını da doğruladığını; 13.03.2025 tarihinde 0 501 343 75 09 numaralı telefonda TEM Şubeden Mustafa adlı birisinin kendisini tekrar arayıp, katıldığı legal eylemlerle ilgili görüşmeye çağırdığını, bahse konu eylemlerin 8 Mart Dünya Kadınlar günü ve 25 Kasım Kadına Yönelik Şiddetle Mücadele günü olduğunu, kendisinin tekrardan “hukuksuz bir şey olmadığını olup olmadığını” sorduğunu, arayan kişinin de “böyle bir durum yok ama görüşelim” diye ısrarla sürdürdüğünü, kendisinin de “böyle keyfi bir görüşmeye gelmeyeceğini” belirttiğini; 10.04.2025 tarihinde 0 505 689 46 12 numaralı telefonla TEM şubeden birisinin babasıyla iletişime geçip, kendisinin katıldığı legal eylemleri sanki yasa dışı ve olmaması gereken bir şey gibi anlattığını, babasının da annesine yönlendirdiğini, annesine de aynı şeyleri söyleyip görüşmeye çağırdığını, sonrasında abisiyle iletişime geçildiğini ve ona da aynı şeyleri anlattıklarını ve “arkadaşları kötüler” gibi laflar kullanarak mutlaka görüşmeye çağırdıklarını; hukuksuz bir şey yapmamasına rağmen başı belada algısını yarattıklarını, ailesine eğitim hayatı için bulunduğu şehirde yasa dışı şeyler yaptığı psikolojisine sokup kendisini, buradan eğitim hayatından bitirmesine yol açacak bir durumun içerisinde soktuklarını” aktarmıştır.

5. Başvurucu, 30.04.2025 tarihinde yaptığı başvuruda; “Yaklaşık 3 ile 4 ay önce ailesinin polis tarafından “Basın açıklamalarına katıldığı” gerekçesiyle arandığını, bundan bir süre önce ise 21 Nisan 2025 tarihinde 0 505 989 46 12 telefon numarasıyla polis tarafından kendisinin arandığını ve kendisine “Neden Ankara'dan gittiğinin” sorulduğunu, memlekete ailesini görmeye gittiğini ve arandığında da otobüsle Ankara'ya dönmekte olduğunu; 29 Nisan 2025 tarihinde ise 0 552 965 15 23 numaralı telefonla polisin kendisine tekrar arayarak “Görüşmek istediğini” söylediğini ve emniyete çağırdığını, kendisini arayan her iki polisin de kendisine “Terörle mücadeleden olduklarını” belirttiklerini ayrıca her iki polisin de “görüşmek istediğini” söylediklerini ve ikisini de kabul etmediğini, ilkinin reddetmesine rağmen 29 Nisan günü arayan polisin “Görüşmek istediğini” söylediğini ve onu da reddettiğini” aktarmıştır.

6. Başvurucu 27.05.2025 tarihinde İHD Genel Merkezi'ne yaptığı başvuruda; “8 Mayıs 2025 tarihinde babasının kendini polis olarak tanıtan bir kişi tarafından aranmış olduğu, oğlunun takip edildiğini ve 1 Mayıs 2025 günü HDK'nin yanına gittiğinin söylendiği, babasının üstü kapalı olarak tehdit edildiğini, 22 Mayıs 2025 günü İHD Ankara Şube'de katıldığı basın açıklaması hakkında

babasının tekrar arandığını, babasına güya yasadışı örgütler ile görüştüğü şeklinde kendisi hakkında iftirada bulunulduğunu, babasının bu aramalardan rahatsız olduğunu” aktarmıştır.

7. Başvurucu 27.05.2025 tarihinde İHD Genel Merkezi’ne yaptığı başvuruda; “10 Mayıs 2025 tarihinde saat 14.00 civarında bilmediği bir numara tarafından arandığını, aramayı açmadığını, akabinde 12 Mayıs 2025 tarihinde saat 16.45 tarihinde 05056894612 numarasından tekrar arandığını, isminin Mustafa olduğunu belirten ve Terörle Mücadele Şube Müdürlüğü’nden aradığını söyleyen kişi, 1 Mayıs ve 6 Mayıs’ta illegal bir kurumun yanında yürüdüğünü, bu konuyla ilgili bilgilendirmek istediğini, kanuna aykırı bir şey yapmadığını söylediğini ve karşı tarafın sadece bilgilendirmek istediğini belirttiğini, sonrasında telefondaki kişinin kendisini korkutmaya çalıştığını, ailesini arayacaklarını söyleyerek tehdit ettiğini, telefonu kapattığını, akabinde aynı kişinin 21 Mayıs 2025’de ailesini arayarak terörle iltisaklı gruplar ve insanlarla hareket ettiğini söylediğini, hakkında iftiralar attığını, ailesi ile ilişkisini zedelemeye çalıştığını, 22 Mayıs 2025 tarihinde İnsan Hakları Derneği Ankara Şubesi’nde bu konu ile alakalı olarak yaptıkları basın açıklamasına ilişkin medyaya yansıyan görüntülerin aynı kişiler tarafından ekran görüntüsü alınarak ailesine gönderildiğini, ailesinin aranarak tehdit edilmeye devam edildiğini” aktarmıştır.

8. Başvurucu 27.05.2025 tarihinde İHD Genel Merkezi’ne yaptığı başvuruda; “8 Mayıs 2025 tarihinde annesinin saat 11 civarı 05525827417 numaralı mobil hat üzerinden arandığını, arayan kişinin Ankara Emniyet’inden olduğunu belirterek “Kızınız HDK Gençlik Meclisi ile 1 Mayıs’ta görülmüş, kendisi hakkında henüz bir suçlama yok ancak ileride olabilir diye uyarıyorum” dediğini, telefondaki kişinin ismi ve okuduğu okul, bölüm gibi kişisel bilgilerini de söylediğini, durumla ilgili 22 Mayıs 2025 tarihinde İHD Ankara Şubesi’nde bir basın açıklamasına katılmasının ardından aynı gün içerisinde saat 15 civarı annesinin Ankara Emniyet’inden olduğunu belirten bir kişi tarafından tekrar arandığını, “sonu diğer öğrencilere benzer, geleceğini yakıyor” dediğini, Instagram sosyal medya uygulaması üzerinden paylaşılan basın açıklaması videosunun 16.59 saatinde aynı numara tarafından annesine Whatsapp mesajlaşma uygulaması üzerinden gönderildiğini, söz konusu aramaların annesini ve kendisini rahatsız ettiğini” aktarmıştır.

9. Başvurucu 27.05.2025 tarihinde İHD Genel Merkezi’ne yaptığı başvuruda; “Şahsi olarak iki kez, ailesinin üç kez hatırlayamadığı numaralar tarafından arandığını, telefonda ailesine kendisinin terörle iltisaklı kişilerle görüştüğüne dair ithamda bulunulduğunu, şehir dışına çıktığı zaman gittiği şehir ve adreslerinin bu kişiler tarafından ailesine söylendiğini, ailesinin korkutulmaya çalışıldığını” aktarmıştır.

10. başvuru 27.05.2025 tarihinde İHD Genel Merkezi’ne yaptığı başvuruda; “12 Mayıs 2025 tarihinde 17.01’de 05056894612 numaralı GSM tarafından arandığını, yabancı numara olduğu için açmadığını, aynı gün saat 17.21’de babasının aynı numaradan arandığını, Kendisini Ankara TEM polisi olarak tanıtarak adının Selman olduğunu belirten kişi tarafından babasına kendisi hakkında 1 Mayıs, 6 Mayıs gibi etkinliklere katıldığı, flama taşıdığı ve bu etkinliklere “DHKPC ve DKP/BÖG bağlantılı insanlarla katıldığını” söylendiği, aynı zamanda arkadaşlarından birinin bir emniyet ifadesinde “mayına basarak ölen bir teröristin” adını kod adı olarak kullandığını, ona saygı

duyduğunu iddia ettiğini, akabinde 15 Mayıs 2025 tarihinde bu usulsüz aramalara ilişkin İHD Ankara Şubesi'nde basın açıklaması gerçekleştirildiğini, açıklamadan sonra ailesinin aynı numaradan tekrar aranarak “çocuğunuzu kaybediyorsunuz, onu kazanmaya çalışın, güzellikle uyardık halen açıklama yapıyor” şeklinde tehdit edildiğini” aktarmıştır.

11. Başvurucu, 20.06.2025 tarihinde yaptığı başvuruda; “Babasının 2025 yılı Şubat ayında ve Mart ayında 0 532 466 73 47 nolu telefondan polis tarafından iki kere arandığını, polisin bizzat isim vererek “Kızının KESK, Newroz, 8 Mart gibi terörle bağlantılı eylemlere katıldığını” babasını taciz ettiklerini” aktarmıştır.

KOLLUK GÖZETİM KOMİSYONU

Avrupa Birliği üyelik sürecindeki Türkiye için 2005 – 2015 ilerleme raporlarında, kolluk için denetim sistemi kurulması gereği dile getirilmiş, Türkiye Cumhuriyeti İçişleri Bakanlığı ile İngiltere İçişleri Bakanlığı arasında imzalanan ve 06.02.2007 tarihinde yürürlüğe giren “Emniyet Genel Müdürlüğü ve Jandarma Genel Komutanlığını kapsayan Bağımsız Kolluk Şikâyet Mekanizması” konulu Eşleştirme Projesi ile Türk polis ve jandarmasına yönelik yeni bir şikâyet sisteminin kurulması için bir yasal çerçeve hazırlanması amaçlanmıştır. Bu amaç doğrultusunda Kolluk Gözetim Komisyonu, 20/05/2016 tarih ve 29717 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanan 6713 sayılı Kolluk Gözetim Komisyonu Kurulması Hakkında Kanunla kurulmuştur.⁶

Birleşmiş Milletler’e (BM) göre bağımsız denetim sistemi (kolluk şikâyet sistemi) usulüne uygun kurgulandığı takdirde, iç denetim ve yasama denetimi yanında kolluğun hesap verebilirliğini sağlamada önemli bir boşluğu doldurur. Avrupa Konseyi’ne göre de kolluk şikâyet sisteminin ceza yargılamasına veya tazminat talebine alternatif değil bunlara ek olarak kabul edilmesi gerekir. Fakat ne yazık ki 6713 sayılı Kanunla hukuk sistemimize giren Kolluk Gözetim Komisyonu bağımsız denetim sisteminden amaçlanan sonuçları alabilecek gibi görünmemektedir. Bu noktada eksiklik kendini özellikle Komisyonun yetkilerinin yetersiz ve bağımsızlığının sağlanamamış olmasında göstermektedir. Yine, Komisyonun ülke çapında örgütlenmeyişi, personel sayısının azlığı, kamuoyunun Komisyonun mevcudiyetinden hemen hiç haberdar olmaması da denetim sisteminden beklenen sonuçların alınması önünde engel oluşturmaktadır.

Kolluk Gözetim Komisyonu’na yapılan başvurular ilk olarak, komisyon sekreteryası tarafından “6713 sayılı Kolluk Gözetim Komisyonu Kurulması Hakkında Kanunun Uygulanmasına Dair Yönetmeliğin” 72. maddesi gereği E-İçişleri Merkezi Kayıt Sistemine kaydedilerek numara verilmektedir. Soruşturma devam ettiği sürede aynı kanunun 77. maddesinin 1. fıkrası gereğince, soruşturmanın safahatı hakkında iki ayda bir yazı gönderilmektedir. Bazı başvurularda başvuruçuların ifadelerinin alınması için Emniyet’e çağırıldıkları bilinmektedir ancak bazı

⁶ Detaylı bilgi için bkz.: Kolluk Gözetim Komisyonu Resmi İnternet Sitesi: <https://kollukgozetim.gov.tr/>

başvurucular hiç çağırılmamaktalar.⁷ Soruşturmanın devam ettiğine ilişkin gönderilen yazıdan sonra “*konu ile ilgili dosyanın işlemde kaldırılması kararı verildiği*”ni bildiren işlemde kaldırma yazısı gönderilmektedir.

Kolluk Gözetim Komisyonu’nun 2023 yılına ilişkin yayınladığı faaliyet raporunda⁸ “2023 yılında, Kolluk İhbar/Şikâyet Sistemine 61.228 dosyada 77.049 kolluk personeli hakkında ihbar/şikâyet başvurusu/kaydı alındığı, bunlardan; 40.072 dosyada ismi geçen 51.139 personel hakkındaki işlemlerin tamamlandığı, 21.156 dosyada ismi geçen 25.910 personel hakkında araştırma, ön inceleme, disiplin soruşturması vb. işlemlerin devam ettiği” bilgisine yer verilmiştir. Yine aynı raporda, kolluk görevlilerine yönelik en çok şikayette bulunulan konular “görevi ihmal, trafik kazası, mesleğe yakışmayan davranışlarda bulunma, görevi kötüye kullanma, personelin hitap ve davranışlarındaki olumsuzluklar ve hakaret” olarak belirtilmiştir. Her ne kadar faaliyet raporunda Komisyon’a yapılan başvurular ve nedenleriyle ilgili istatistik paylaşılmışsa da Komisyon’un işlemlerine dair açıklayıcı bir bilgi bulunmamaktadır. Raporda 2023 yılı içinde Komisyon’un 51.139 personel hakkındaki işlemlerin tamamlandığı belirtilmesine rağmen bu işlemlerin ne olduğuna yer verilmemiştir. Yine aynı şekilde 25.910 personel hakkında araştırma, ön inceleme, disiplin soruşturması vb. işlemlerin devam ettiği belirtilmiş ancak bu işlemler hakkında açıklayıcı veri sunulmamıştır.

İnsan Hakları Derneği, 2019 yılından bu yana Kolluk Gözetim Komisyonu’na başvurular yapmaktadır ancak İHD Genel Merkezi tarafından 2019 yılından bu yana komisyona bildirilen toplam 52 başvurudan hiçbirisi kabul edilmemiş ve şüpheli kolluk görevlileri hakkında hiçbir soruşturma başlatılmamıştır. Dolayısıyla, her ne kadar kolluk görevlilerine ilişkin şikayetlerin iletilebilmesi amacı ile kurulmuş ise de komisyon kuruluş amacına uygun çalışma yapmamakta, gerekli istatistikleri paylaşmamakta ve işlevsiz kalmaktadır.

SONUÇ VE ÖNERİLER

Daha önceki raporlarımızda ifade ettiğimiz önerilerimiz halen geçerliliğini korumaktadır.

- Cumhuriyet Başsavcılıkları başta olmak üzere İçişleri Bakanlığı, TBMM İnsan Haklarını İnceleme Komisyonu, Kamu Denetçiliği Kurumu, TİHEK, Valiliklerin İnsan Hakları Kurulları insan hakları ihlalleriyle ilgili kuruluş amaçlarını yerine getirmeli, resen raporda bahsedilen ihlallerin takibini yaparak etkin bir adli ve idari soruşturma yürütülmesine katkı sunmalıdır.
- TBMM İnsan Haklarını İnceleme Komisyonu kolluğun denetlenmesine yönelik olarak bir alt komisyon kurmalı ve başvuruları değerlendirmelidir.

⁷ 2023, 2024 ve 2025 yıllarında İHD Ankara Şube tarafından yapılan başvurularda hiçbir başvuru ifade için Komisyon tarafından çağırılmamıştır.

⁸ Kolluk Gözetim Komisyonu Faaliyet Raporları için bkz.: <https://www.kollukgozetim.gov.tr/faaliyet-raporlari>

- Güvenlik ve istihbarat birimleri faaliyetlerini hukuka uygun bir biçimde sürdürmeli, kişilerden baskı, tehdit ve aldatma yöntemleriyle delil elde etme çabasından vazgeçmeli, TBMM Güvenlik ve İstihbarat Komisyonu alt komisyon kurarak istihbarat örgütlerinin yasa dışı faaliyetleri konusunda araştırma yapmalıdır.
- İçişleri Bakanlığı'na bağlı olarak kurulan Kolluk Gözetim Komisyonu, Birleşmiş Milletler ve Avrupa Konseyi kriterlerine uygun biçimde faaliyet göstermeli, kolluğun hesap verebilirliğini sağlamalıdır.

İnsan Hakları Derneği

Ankara Şubesi